

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2023. : kratki vodič

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2023**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:391702>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-01**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2023.

Kratki vodič

Prosinac, 2022.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije i javnu nabavu Grada Zagreba

PRIREDIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-8319-30-3

Gradski proračun za 2023. složen je i opsežan dokument koji prikazuje iz kojih će se izvora prikupljati i trošiti gradski novac, pa je stoga značajan za sve stanovnike Grada Zagreba. Ovim ga se kratkim vodičem želi na što jednostavniji i sažetiji način približiti građanima i tako ih potaknuti da se uključe u proračunski proces i pridonese ostvarenju što kvalitetnijih i korisnijih gradskih usluga.

Prema kalendaru i odredbama propisanim [Zakonom o proračunu](#), gradski se proračun donosi na temelju [Programa konvergencije RH za razdoblje 2023.-2025.](#), [Odluke o proračunskom okviru za razdoblje 2023.-2025.](#) te [Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne \(regionalne\) samouprave](#). Program konvergencije – između ostaloga – sadrži ciljeve ekonomske politike za tekuću proračunsku godinu i sljedeće trogodišnje razdoblje te makroekonomski i fiskalni okvir [opće države](#). Najvažnije promjene u proračunskom planiranju za razdoblje 2023.-2025. odnose se na iskazivanje proračuna i financijskih planova u novoj valuti – euru – u skladu sa [Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u RH](#), te na primjenu odredbi novog [Zakona o proračunu za izradu, predlaganje i donošenje proračuna i financijskih planova](#).

U Republici Hrvatskoj se u srednjoročnom razdoblju očekuje nastavak rasta gospodarske aktivnosti. U 2023. predviđa se realni rast BDP-a od 4,4%, nakon čega bi se taj rast trebao usporiti na 2,7% u 2024. te 2,5% u 2025., a glavni će pokretač rasta biti osobna potrošnja. Na temelju [Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026.](#), očekuje se provođenje reformi i pojačana investicijska aktivnost potpomognuta instrumentima koji se financiraju iz Mehanizma oporavka i otpornosti, s rokom završetka planiranih reformi i ulaganja do 30. kolovoza 2026. U 2023. očekuje se inflacija od 3,7%, uz blago smanjenje na 2,5% u 2024. i 2,2% u 2025.

Gradska skupština je 8. prosinca 2022., nakon rasprave, izglasala [Proračun za 2023. i projekcije za 2024. i 2025.](#) Ključni prioriteti gradskog razvoja u razdoblju 2023.-2025. su:

- zeleno i otporno gospodarstvo;
- veća društvena jednakost i kvalitetne i dostupne društvene usluge;
- učinkovito i održivo upravljanje prostornim i prirodnim resursima;
- zelena tranzicija i digitalna transformacija.

područna

(regionalna) samouprava

pravni okvir u skladu s kojim su županije i Grad Zagreb nadležni za određene poslove (npr. osnovno i srednje školstvo, zdravstvo, socijalna skrb); imaju pravo na vlastite prihode, vlastite predstavničke i izvršne vlasti.

opća država

pojam koji obuhvaća središnju državu (proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna), te proračunske i izvanproračunske korisnike županijskih, gradskih i općinskih proračuna.

**prihodi i rashodi,
primitci i izdatci**

izrazi prihodi i rashodi koriste se u računu prihoda i rashoda kada je riječ o poslovanju te o prodaji i nabavi nefinancijske imovine, a primitci i izdatci u računu financiranja kad je riječ o financijskoj imovini, uzimanju, davanju i otplatama zajmova. Ukratko, prihodi i rashodi vezuju se uz nefinancijske, a primitci i izdatci uz financijske transakcije.

Planiranju proračunskih rashoda i izdataka pristupilo se s povećanim oprezom, imajući na umu prioritete zasnovane na zakonskim i podzakonskim obvezama, odlukama Gradske skupštine te ranije sklopljenim ugovorima. Prema [Odluci o izvršavanju proračuna Grada Zagreba za 2023.](#), gradski proračunski korisnici neće uplaćivati vlastite i namjenske prihode u gradski proračun, nego će izravno sa svojih računa podmirivati obveze koje se iz njih financiraju. Ti će se prihodi i dalje iskazivati u gradskom proračunu, ali ne kao dio novčanog tijeka. Uključivanjem vlastitih i namjenskih prihoda u proces planiranja i izvještavanja želi se postići transparentnost i cjelovitost u izvještavanju o raspolaganju svim **prihodima i primitcima**, kako proračuna, tako i svih gradskih proračunskih korisnika, odnosno ustanova kojima je Grad osnivač.

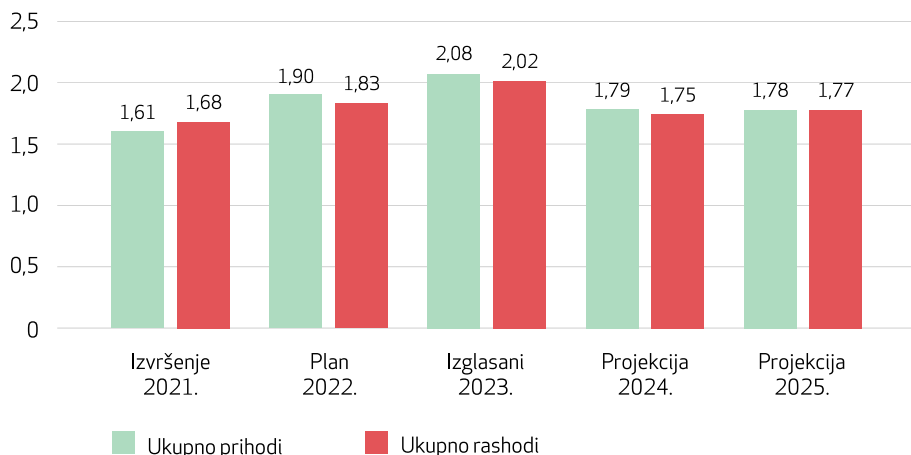
U gradskom proračunu su prikazana i sredstva za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola, kao i većine zdravstvenih ustanova koja se osiguravaju iz državnog proračuna. Ti se iznosi na rashodnoj strani prikazuju kao rashodi, a na prihodnoj kao sredstva pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan i kao prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza.

Na mrežnim stranicama Grada dostupan je cjeloviti [Izglasani proračun za 2023. i projekcije za 2024. i 2025.](#) te [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#) (s općim informacijama o gradskom proračunu i proračunskom procesu). U nastavku slijedi kratki prikaz prihoda, rashoda, računa financiranja i duga u razdoblju od 2023.–2025., te detaljnija razrada prihoda i rashoda za 2023. u usporedbi s planom za 2022., prema rebalansu iz listopada 2022.

IZGLASANI PRIHODI I RASHODI

Za 2023. je izglasano **2,08 mlrd. € ukupnih prihoda**, te **2,02 mlrd. € ukupnih rashoda** (grafikon 1).

Grafikon 1: Prihodi i rashodi proračuna Grada Zagreba, 2021.–2025. (u mlrd. €)*

* S vlastitim i **namjenskim prihodima** proračunskih korisnika i rashodima financiranim iz tih prihoda.

Istodobno s prijedlogom proračuna za 2023., rade se i projekcije proračuna za 2024. i 2025. Grafikon 1 pokazuje da će planirani proračunski prihodi u 2023. porasti u odnosu na 2022., a zatim ponovo pasti u 2024. i 2025. Slična se dinamika očekuje i za proračunske rashode.

Gradski proračun sadrži **prihode i rashode 340 proračunskih korisnika** koji su dostavili prijedloge svojih financijskih planova nadležnim gradskim upravnim tijelima. Korisnici proračuna Grada Zagreba, odnosno gradski proračunski korisnici su tijela i ustanove čiji je isključivi osnivač Grad Zagreb ili su sastavnice nekog od tih tijela ili ustanova. **Zakonom o proračunu** definirani su uvjeti vezani uz prihode i rashode koje gradski proračunski korisnici moraju zadovoljavati. Tako su gradski proračunski korisnici, primjerice, javnozdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice, zavodi), predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove, ustanove u kulturi, ustanove socijalne skrbi, Javna vatrogasna postrojba, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Maksimir, Zoološki vrt, ustanova Upravljanje sportskim objektima, Ustanova za sveobuhvatnu skrb o pripadnicima 1. gardijske brigade „Tigrovi“ i jedinice za posebne namjene MUP-a RH, te Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja.

Svi novčani iznosi u ovom vodiču iskazani su samo u eurima i to po fiksnom tečaju konverzije koji iznosi 7,53450 kuna za 1 euro.

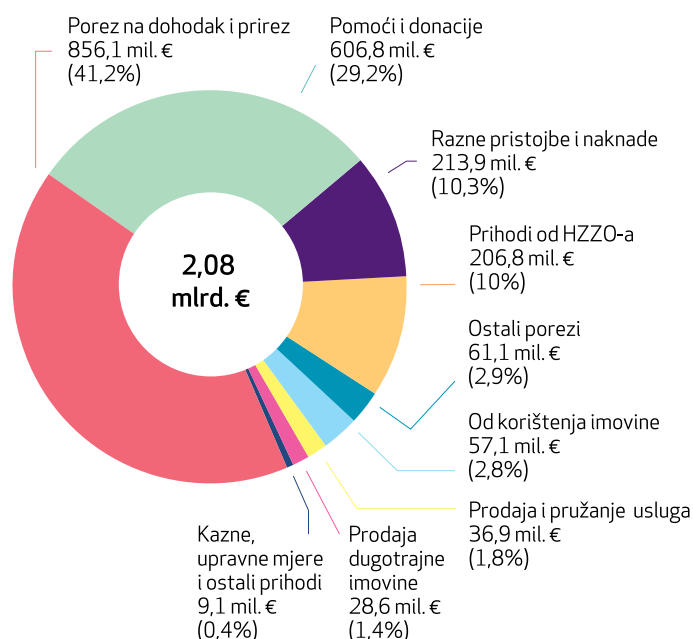
namjenski prihodi prihodi za koje je unaprijed utvrđena svrha trošenja. Primjerice, prihodi od komunalne naknade troše se na održavanje komunalne infrastrukture Grada.

IZGLASANI PRIHODI

Svaka će zaposlena osoba u gradski proračun prosječno mjesečno uplatiti 158 € poreza i prireza na dohodak.

Za 2023. izglasano je **2,08 mlrd. € ukupnih prihoda** (grafikon 2), od čega će se najveći dio, čak 41%, prikupiti od **poreza i prireza na dohodak** (856,1 mil. €). Značajni iznosi očekuju se od **pomoći i donacija** (606,8 mil. €), koje se najvećim dijelom (264 mil. €) odnose na pomoći za bruto plaće, doprinose i ostale rashode **za zaposlenike osnovnih i srednjih škola**. Slijede prihodi od raznih **pristojbi i naknada** u iznosu od 213,9 mil. € (od komunalnih doprinosa i naknada 134,9 mil. €) i prihodi proračunskih korisnika **od HZZO-a** za pružene zdravstvene usluge (206,8 mil. €). Svi ostali prihodi zajedno čine otprilike 9% i odnose se na prihode od ostalih poreza, korištenja imovine, prodaje i pružanja usluga, itd.

Grafikon 2: Prihodi proračuna Grada Zagreba, 2023.*

* S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika.

decentralizirana funkcija

odgovornost za dio određenih javnih usluga (osnovno i srednje školstvo, zdravstvo, socijalna skrb i vatrogastvo) koje je država prenijela na određeni broj županija, gradova i općina, određivši za to i dodatne oblike financiranja.

Za 2023. izglasano je **171,9 mil. € (9%) više ukupnih prihoda** od planiranih za 2022. Najviše rastu **prihodi od pomoći (za 145,7 mil. € ili 32%)**. Iz državnog se proračuna očekuje ukupno 264 mil. € pomoći za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola, te 43,8 mil. € pomoći izravnjanja za **decentralizirane funkcije**. Prema Zakonu o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, dio od 6% prihoda od poreza na dohodak namijenjenog za decentralizirane funkcije

osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva može se utrošiti za saniranje šteta i obnovu od potresa. Sredstva za pokriće tih rashoda u tom se slučaju osiguravaju u cijelosti u državnom proračunu. Planira se i ukupno oko **265,2 mil. € iz EU fondova i od međunarodnih organizacija**. Tako se iz Fonda solidarnosti planira 81,9 mil. € za skladištenje i uporabu građevinskog otpada nakon potresa, obnovu potresom oštećenih zgrada, izvanredno održavanje cesta, održavanje i opremanje ustanova, osnovnih i srednjih škola i slično. Iz Mehanizma za oporavak i otpornost planira se 64,6 mil. € za izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju i opremanje predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, te cjelovitu obnovu potresom oštećenih objekata. Iz EU fondova se planira i 11,8 mil. € za modernizaciju pothodnika, održavanje i opremanje ustanova u kulturi, projekte Interventna mjera za smanjenje otpada i Potresni rizik Grada Zagreba, itd.

Izglasano je i **povećanje prihoda od poreza za 31 mil. € (3,5%)**. Pritom se porez na dohodak i prirez povećavaju za 29 mil. €, a ostali porezi (poput poreza na promet nekretnina ili na cestovna motorna vozila) za 1,9 mil. €. Prema Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihodi od poreza i prireza na dohodak ostvarenog na području Grada Zagreba u cijelosti pripadaju Gradu.

Prihodi proračunskih korisnika **od HZZO-a** za pružene zdravstvene usluge **povećavaju se za 11,4 mil. € (5,8%)**, a prihodi **od raznih pristojbi i naknada za 6,3 mil. € (3%)**, uglavnom zbog povećanja prihoda od komunalnih doprinosa i naknada te prihoda po posebnim propisima kod proračunskih korisnika (npr. od participacije u cijeni zdravstvenih usluga, ulaznica za kazališta i muzeje, i dr.).

S druge strane, **prihodi od prodaje dugotrajne imovine smanjuju se za 15,4 mil. € (35%)**. Očekuju se i **manji prihodi od imovine za 3,8 mil. € (6%)** te od **kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda za 2,6 mil. € (22%)**.

U odnosu na prijedlog proračuna za 2023., ukupni prihodi izglasanog proračuna ostali su nepromijenjeni.

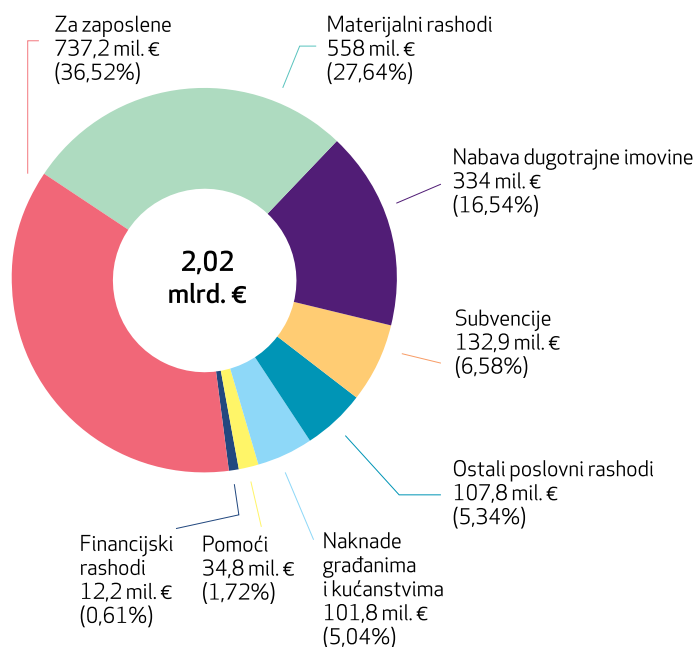

IZGLASANI RASHODI PO VRSTAMA

Ukupni će rashodi 2023. iznositi **2,02 mlrd. €** (grafikon 3). Njihov porast u odnosu na 2022. uvjetuju uglavnom ulaganja u:

- intenziviranje poslijepotresne obnove;
- projekte koji promiču zelenu tranziciju;
- dječje vrtiće;
- prometnu infrastrukturu;
- jačanje programa stipendiranja;
- zadržavanje standarda novčanih naknada ciljanim skupinama;
- suzbijanje energetske siromaštva.

Izglasano je **185,3 mil. € (10%) više ukupnih rashoda od planiranih za 2022.** Najviše se povećavaju rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima (za 61,5 mil. € ili 130%), rashodi za nabavu građevinskih objekata (za 54,2 mil. € ili 45%), materijalni rashodi (za 50 mil. € ili 9,9%) te rashodi za zaposlene (za 40,9 mil. € ili 5,9%). Rashodi za zaposlene se najvećim dijelom povećavaju kod proračunskih korisnika kod kojih se ta sredstva gotovo u potpunosti osiguravaju u državnom proračunu ili preko HZZO-a. Istovremeno se planira značajno **smanjenje naknada građanima i kućanstvima** (za 21,4 mil. € ili 17%).

Grafikon 3: Rashodi proračuna Grada Zagreba po vrstama (ekonomska klasifikacija), 2023.*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (737,2 mil. €) su plaće, doprinosi i ostali rashodi za zaposlene, uključujući i one na projektima koji se financiraju iz sredstava EU-a. Od tog se iznosa 458,5 mil. € odnosi na zaposlene kod proračunskih korisnika kojima se sredstva ne doznaju iz proračuna Grada Zagreba. Uglavnom je riječ o zaposlenima u osnovnim i srednjim školama za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu te zaposlenima u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama za koje sredstva osigurava HZZO.

Materijalni rashodi (558 mil. €) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija) i objekata gradske uprave, ali i na uredski materijal, energiju i usluge (primjerice, telefona, pošte, prijevoza, informiranja), neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.

Za **nabavu i dodatna ulaganja u dugotrajnu imovinu** planira se utrošiti oko **334 mil. €**, najvećim dijelom za ulaganja u stambene i poslovne objekte, ceste, željeznice, plinovod, vodovod i kanalizaciju, postrojenja i opremu, prijevozna sredstva, i dr. (220 mil. €). Najveći dio kapitalnih ulaganja realizirat će se putem Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, a prema [Programu radova kapitalnih ulaganja u objekte za društvene djelatnosti i za obnovu objekata oštećenih potresom u Gradu Zagrebu u 2023.](#) i [Programu radova na području prometa i komunalnog gospodarstva u Gradu Zagrebu u 2023.](#) Značajnija sredstva planiraju se za obnovu objekata oštećenih potresom (55,3 mil. €) te za ulaganja u objekte predškolskih ustanova, školske, zdravstvene i sportske objekte, zaštitu spomenika kulture, objekte socijalne skrbi i ustanove kulture (47 mil. €).

Subvencije od 132,9 mil. € namijenjene su poticanju proizvodnje i usluga trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, te malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz – ZET (115,1 mil. €), zakupninu dvorane Arena (7,6 mil. €), zapošljavanje osoba s invaliditetom (3,7 mil. €), poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva (1,5 mil. €) te Zagrebački inovacijski centar (1,1 mil. €).

Ostali poslovni rashodi planirani u iznosu od **107,8 mil. €** najvećim dijelom podrazumijevaju tekuće donacije i kapitalne pomoći. Tekuće donacije (50,6 mil. €) se odnose na sufinanciranje sporta (21,5 mil. €), vjerske i privatne vrtiće i škole (12,3 mil. €), kulturu (npr. knjižnice, muzeje, kazališta, književnu, glazbenu, likovnu, filmsku djelatnost), Vatrogasnu zajednicu Grada Zagreba te neprofitne organizacije (udruge, socijalni i razvojni programi i slično). Kapitalne se pomoći uglavnom odnose na pročišćavanje otpadnih voda (31,8 mil. €), Centar za gospodarenje otpadom (5,3 mil. €) te obnovu voznog parka ZET-a (5,1 mil. €).

Naknade građanima i kućanstvima planiraju se u iznosu od **101,8 mil. €**. Obuhvaćaju pomoć za novorođenčad i roditelje odgojitelje (54,3 mil. €), dodatak uz mirovinu (13 mil. €), ZET prijevoz i prijevoz osoba s invaliditetom (9,8 mil. €), sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza učenika, nabavu udžbenika i drugih obrazovnih materijala te izvannastavne aktivnosti (8,4 mil. €), naknade za poboljšanje učeničkog i studentskog standarda te potpore djeci poginulih i nestalih branitelja (5,8 mil. €), priključenje na komunalne vodne građevine (2,7 mil. €), pomoć kućanstvima za troškove stanovanja (1,7 mil. €) te razne druge programe pomoći osobama s invaliditetom, nezaposlenima, dobrovoljnim davateljima krvi, braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata, stipendije učenicima i studentima, itd.

Razlike rashoda u predloženom i izglasanom proračunu za 2023.

Na prijedlog proračuna za 2023., koji je 15. studenog 2022. poslan u Gradsku skupštinu, klubovi gradskih zastupnika i gradski zastupnici podnijeli su **ukupno 38 amandmana od kojih je 8 prihvaćeno u potpunosti, a 30 nije prihvaćeno.**

U odnosu na prijedlog proračuna za 2023., ukupni rashodi izglasanog proračuna ostali su nepromijenjeni.

Najznačajnije prihvaćene izmjene odnose se na osiguravanje dodatnih sredstava za:

- naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 2,73 mil. €, od čega najvećim dijelom za dodatak uz mirovinu (2,7 mil. €) te medicinsku rehabilitaciju ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (39,8 tis. €);
- redovito održavanje škola i vrtića kojima je Grad Zagreb osnivač (2,6 mil. €);
- projekt Pomoćnici u nastavi (1,3 mil. €);
- financiranje pilot projekta Suzbijanje menstrualnog siromaštva (65 tis. €).

Sredstva se većinom osiguravaju smanjenjem planiranih rashoda za nabavu postrojenja i opreme (za 1,4 mil. €) te nematerijalne proizvedene imovine (za 1,8 mil. €), a dijelom i smanjenjem materijalnih rashoda (za 0,6 mil. €).

IZGLASANI RASHODI PO GRADSKIM UPRAVNIM TIJELIMA

Veći dio gradskih upravnih tijela u ukupnim rashodima sudjeluje s relativno malim iznosima, dok će **četiri najznačajnija ureda** – za obrazovanje, sport i mlade, za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet te za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje – zajedno **potrošiti 76% proračunskih sredstava**, odnosno prosječno **178 € mjesečno po građaninu**.

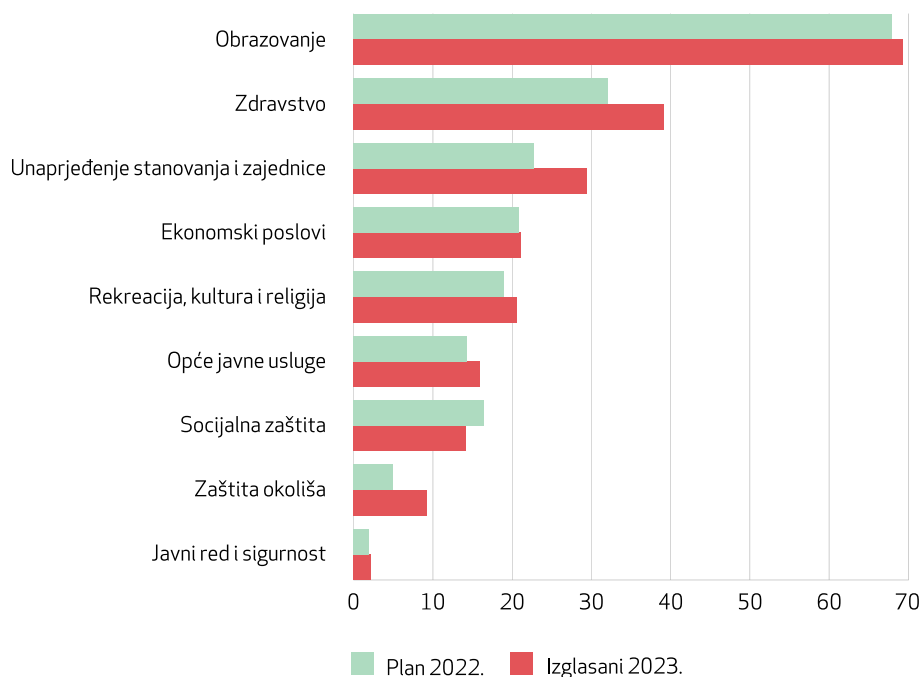
Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po gradskim upravnim tijelima, po građaninu (organizacijska klasifikacija), 2023. (u €)*

*S rashodima i izdatcima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika.

IZGLASANI RASHODI PO NAMJENI

Grad će na svakog građanina prosječno mjesečno trošiti 219 € (grafikon 5), najviše za obrazovanje (69 €), zdravstvo (39 €), unaprjeđenje stanovanja i zajednice (29 €), ekonomske poslove (21 €) i rekreaciju, kulturu i religiju (20 €). U 2023. se u odnosu na 2022. planira prosječno mjesečno po građaninu trošiti 7 € više za zdravstvo i unaprjeđenje stanovanja i zajednice, 4 € više za zaštitu okoliša, dok će se za socijalnu zaštitu trošiti 2 € manje.

Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni, po građaninu (funkcijska klasifikacija), 2023. (u €)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

***Rashodi za obrazovanje** odnose se na predškolsko obrazovanje (za zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući dio plaća za zaposlene, te materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).*

Rashodi za zdravstvo odnose se na zdravstvenu zaštitu, izradu i provedbu programa i strategija zdravstvene zaštite, promicanje zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti, potpore zdravstvenim programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog zdravstvenog djelovanja i rada, koordinaciju i kontrolu zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice uglavnom se odnose na održavanje gradske imovine i javnih površina (ulična rasvjeta i dr.).

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz, gradnju i održavanje cesta, poljoprivredu i turizam.

Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju odnose se na financiranje kulturnih ustanova, pomaganje raznih kulturnih programa i djelatnosti, sufinanciranje sporta, subvencije za zakupninu dvorane Arena i sl.

Opće javne usluge uglavnom se odnose na trošak za zaposlene u gradskoj upravi i materijalne rashode gradskih upravnih tijela, kao i transakcije vezane uz otplatu gradskog duga.

RAČUN FINANCIRANJA

Za razliku od pojmova *prihodi* i *rashodi* koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za **financijsku imovinu**, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primitci i izdatci. Primitci su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, od prodaje dionica i obveznica, od zaduživanja, a izdatci su odljevi sredstava po tim istim kategorijama.

Uključujući vlastite i namjenske prihode i primitke proračunskih korisnika, u 2023. se planira **122 mil. € primitaka**, od čega 83,5 mil. € od novog zaduživanja i 38,5 mil. € od prodaje udjela u APIS-u. Istovremeno se planira **146,8 mil. € izdataka**, gotovo sve za otplate postojećeg duga.

financijska imovina
novac, depoziti, obveznice,
zajmovi, itd.

	Izvršenje 2021.	Plan 2022.	Izglasani 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.
Račun prihoda i rashoda					
Ukupni prihodi	1.606,3	1.904,4	2.076,4	1.787,9	1.781,5
Ukupni rashodi	1.682,9	1.833,2	2.018,5	1.753,1	1.773,6
Manjak/višak	-76,6	71,2	57,8	34,8	7,9
Račun financiranja i višegodišnji plan uravnoteženja					
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	186,0	189,0	122,0	72,9	71,8
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	113,5	226,8	146,8	71,9	79,0
Neto financiranje	72,5	-37,8	-24,8	1,0	-7,2
(a) Manjak/višak tekućeg razdoblja	-4,1	33,4	33,1	35,8	0,7
Višak iz prethodnih godina koji će se rasporediti	-	-9,9	-9,4	-6,0	-4,2
Manjak iz prethodnih godina koji će se pokriti	-	43,4	42,5	41,8	4,9
(b) Preneseni manjak/višak iz prethodnog razdoblja	-185,4	-189,5	-156,0	-123,0	-87,2
Ukupan manjak/višak (a) + (b)	-189,5	-156,0	-123,0	-87,2	-86,5

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja, 2021.–2025. (u mil. €)*

*S vlastitim i namjenskim prihodima i primitcima proračunskih korisnika i rashodima i izdancima financiranim iz tih prihoda i primitaka.

U Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023.–2025., Ministarstvo financija propisuje potrebu uključivanja i sukcesivnog pokrića utvrđenog prenesenog manjka iz prethodnih godina u narednom razdoblju. Grad je 2021. ostvario ukupan proračunski manjak od 189,5 mil. € (utvrđen i vidljiv u [Godišnjem izvještaju o izvršenju gradskog proračuna za 2021.](#)). U izglasanom proračunu za 2023. uključeno je pokriće od 42,5 mil. €, a dodatno se projicira sukcesivno pokriće manjka od 41,8 mil. € u 2024. i 4,9 mil. € u 2025. Zbog planiranog pokrića manjka, u razdoblju 2023.–2025. razlikuju se iznosi manjka/viška u računu prihoda i rashoda te neto financiranja u računu financiranja (tablica 1).

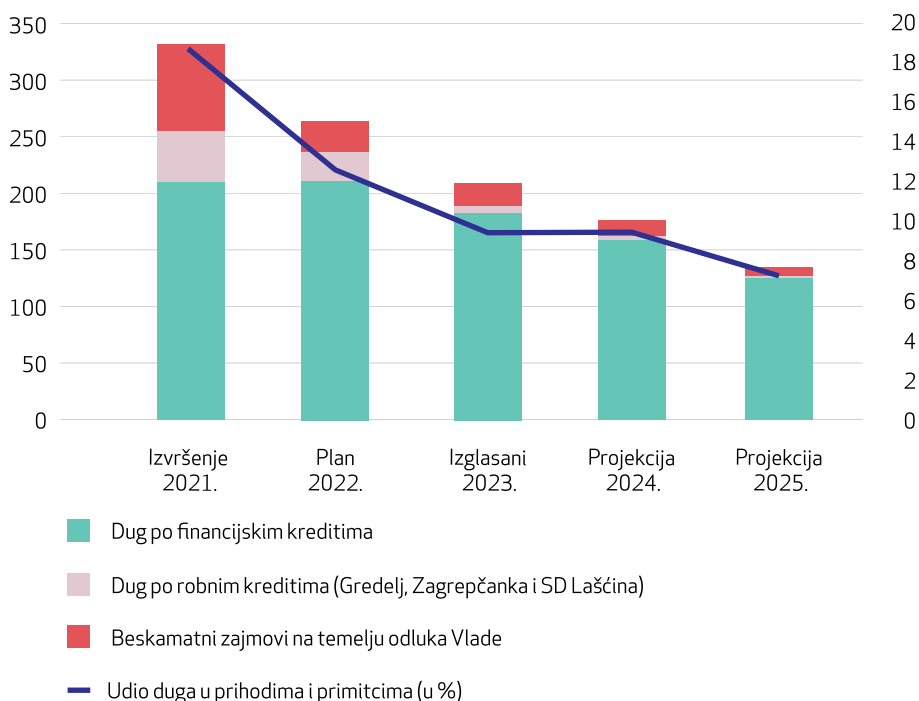
U odnosu na prijedlog proračuna za 2023., ukupni prihodi, rashodi, primitci i izdatci izglasanog proračuna ostali su nepromijenjeni.

PLANIRANI DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Projicirano stanje **direktnog duga** na kraju 2022. iznosi **265,1 mil. €**, odnosno 12,61% ukupnih proračunskih prihoda i primitaka (grafikon 6). Na kraju 2023. ukupan direktni dug planira se na razini od 211,7 mil. €, odnosno 9,6% ukupnih proračunskih prihoda i primitaka. Neophodno je napomenuti da Grad za dugoročno zaduživanje – prema [Zakonu o proračunu](#) – mora dobiti suglasnost Vlade, pa grafikon 6 prikazuje visinu planiranog, a visina stvarnog duga će ovisiti o toj suglasnosti.

direktan dug

zbroj svih proračunskih manjkova (deficita) iz tekućeg i ranijih razdoblja financiranih zaduživanjem.

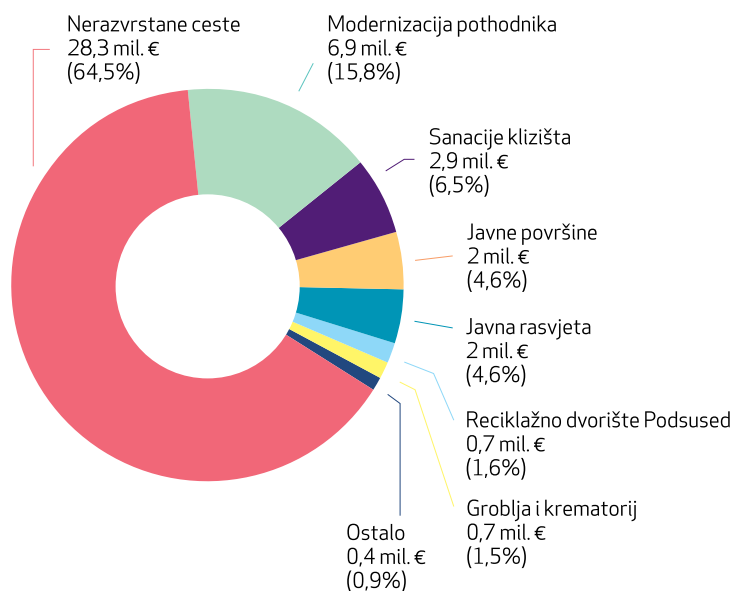
Grafikon 6: Dug Grada Zagreba (u mil. €, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primitcima (u %, desna skala), 2021.-2025.*

*U prihode i primitke uključeni su vlastiti i namjenski prihodi i primitci proračunskih korisnika.

Uz direktan dug prikazan na grafikonu 6, Grad je potencijalno – kroz dana jamstva – izložen i **indirektnom dugu od 416,5 mil. €** (19,8% ukupnih prihoda i primitaka planiranih u 2022.). Od toga se najveći dio (300 mil. €) odnosi na jamstvo za obveznice Zagrebačkog holdinga izdane za refinanciranje duga iz 2007. Te su obveznice izdane u dvije tranše (240 mil. € u srpnju 2016., te još 60 mil. € u lipnju 2017.), a Grad je za to jamstvo dobio suglasnost ministra financija.

RAZVOJNI PROGRAMI – VAŽNIJE INVESTICIJE

Za **gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture** izglasano je **43,9 mil. €** (grafikon 7). Dobra opskrbljenost komunalnim uslugama pridonosi boljoj kvaliteti života i atraktivnosti gradskog prostora za smještaj poslovnih i društvenih sadržaja, pa su ova ulaganja osnovni preduvjet ostvarivanja općih ciljeva prostornog razvitka Grada.

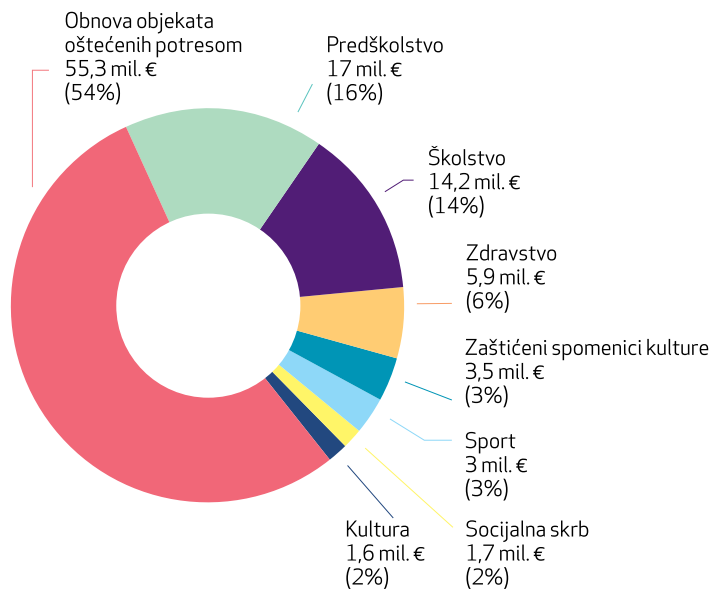
Grafikon 7: Kapitalna ulaganja u gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 2023. (u mil. €)

Gotovo dvije trećine planiranih ulaganja u objekte i uređaje komunalne infrastrukture odnosi se na unaprjeđenje kvalitete, sigurnosti i razine usluge te osiguranja cjelovitosti prometne mreže u dijelu kapitalnih ulaganja **u nerazvrstane ceste (28,3 mil. €)**. Ovisno o projektima, sredstva će se upotrijebiti za izradu tehničke dokumentacije, različite etape gradnje i rekonstrukcije.

U usporedbi s prijedlogom proračuna za 2023., ukupna ulaganja u objekte i uređaje komunalne infrastrukture neznatno su povećana (za 20 tis. €) zbog povećanja ulaganja u nerazvrstane ceste.

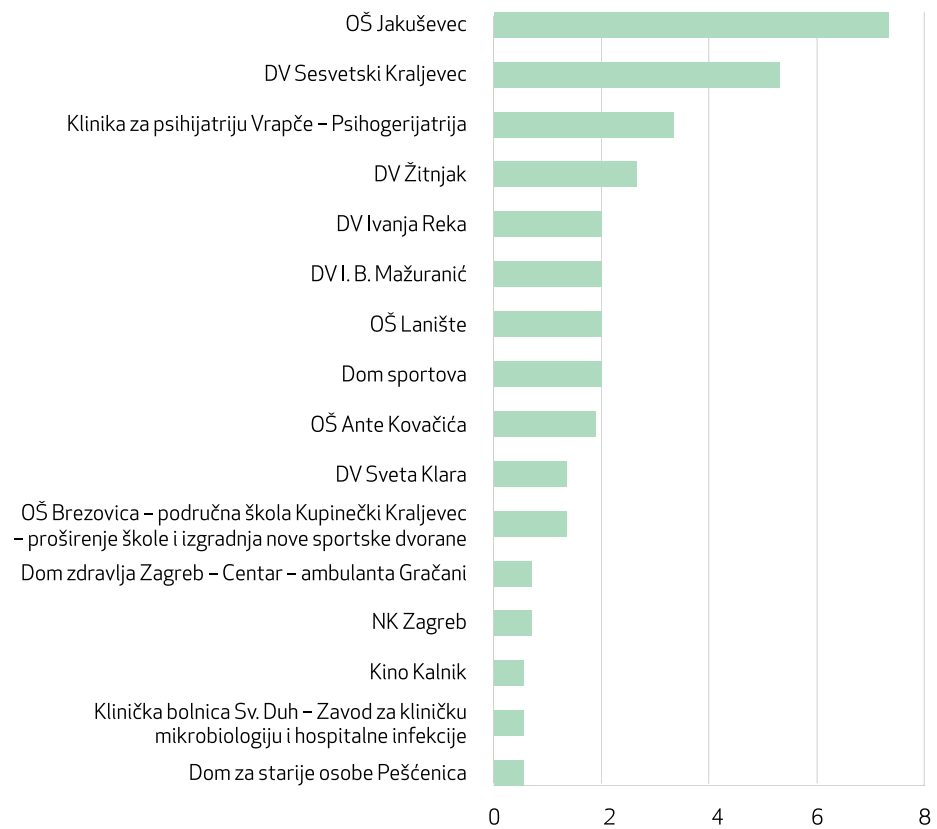
Programom radova kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti i u obnovu objekata oštećenih potresom planira se postići ekonomičan, racionalan i funkcionalan razvitak društvene infrastrukture, optimizacija sadržaja društvenih djelatnosti i obnova objekata oštećenih potresom. Stoga je izglasano **102,3 mil. €** kapitalnih ulaganja **u objekte društvenih djelatnosti i obnovu objekata oštećenih potresom** (grafikon 8). Najznačajnija ulaganja odnose se na obnovu objekata oštećenih u potresu (55,3 mil. €), predškolstvo (17 mil. €) i školstvo (14,2 mil. €), koja zajedno čine 85% planiranih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti.

U usporedbi s prijedlogom proračuna za 2023., ukupna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti i u obnovu objekata oštećenih potresom povećana su za socijalnu skrb (novi dom za starije osobe u iznosu od 15 tis. €).

Grafikon 8: Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti i u obnovu objekata oštećenih potresom, 2023. (u mil. €)

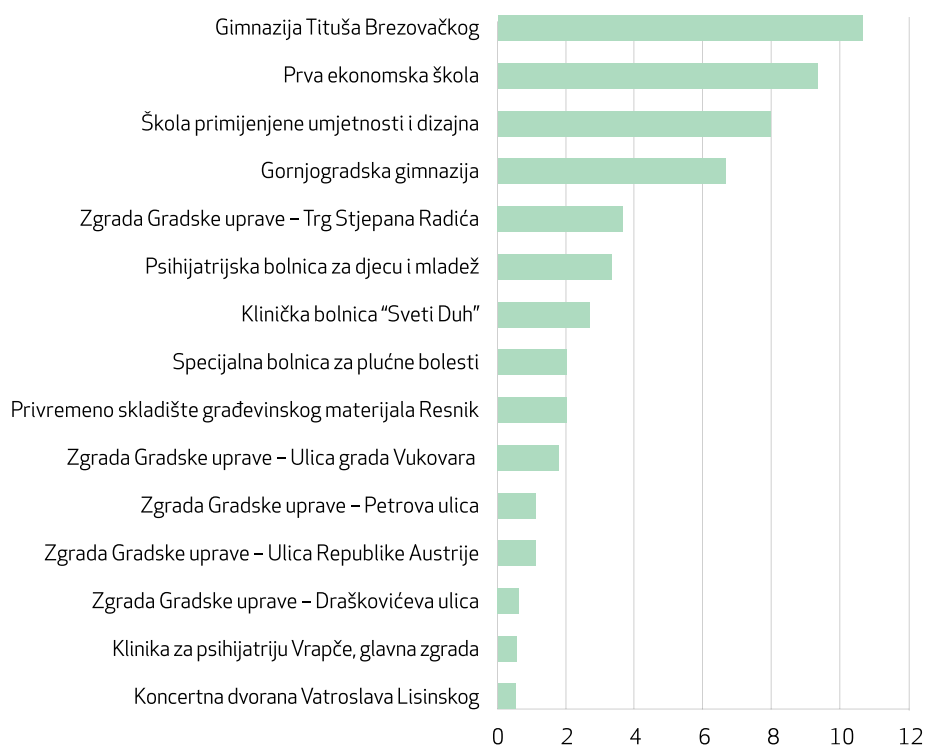
Grafikon 9 pokazuje neka od najvažnijih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti i objekte oštećene potresom, koja se – ovisno o projektu – odnose na troškove izrade projektne dokumentacije, ishodenje akata o građenju, prenamjene prostora, adaptacije, sanacije, gradnje, opremanja te rješavanja imovinskih odnosa.

Grafikon 9: Dio najvažnijih kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, 2023. (u mil. €)

S obzirom da je jedan od ključnih ciljeva ovog proračuna intenziviranje poslijepotresne obnove Zagreba, neka od najvažnijih kapitalnih ulaganja u obnovu objekata oštećenih potresom prikazana su na grafikonu 10.

Grafikon 10: Dio najvažnijih kapitalnih ulaganja u obnovu objekata oštećenih potresom, 2023. (u mil. €)

ŠTO VI MOŽETE UČINITI?

Gradska je skupština – kao predstavničko tijelo građana – 8. prosinca 2022. usvojila proračun Grada Zagreba za 2023. Riječ je o značajnom iznosu od 2,08 mlrd. € prihoda i 2,02 mlrd. € rashoda. Svaka će zaposlena osoba tijekom 2023. u proračun prosječno mjesečno uplaćivati 158 € poreza na dohodak i prireza, a na svaku će se građanku i građanina prosječno mjesečno trošiti 219 €, pa bi svi stanovnici Grada trebali biti zainteresirani za način prikupljanja i trošenja tog novca. Uz pomoć ovog kratkog vodiča i [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), i vi se možete uključiti i pokušati utjecati na konačni izgled proračuna za 2023. i na usluge koje ćete primiti. To možete činiti putem [mjesnih odbora](#), [gradskih četvrti](#), izravno slanjem prijedloga i komentara [zastupnicima u Gradskoj skupštini](#), a imate [pravo i prisustvovati sjednicama Gradske skupštine i njezinih radnih tijela](#).

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun,
kreditne ocjene Grada, obrasci

[Gradski ured za financije i javnu nabavu](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podatci, kontakti,
nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podatci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, tijela, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Arhiva proračuna svih
općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

[Institut za javne financije](#) – Transparentnost proračuna županija,
gradova i općina

PRETHODNO OBJAVLJENI VODIČI

Vodič kroz proračun Grada Zagreba
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2023.
Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2022.
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2022.
Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2021.
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2021.
Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2020.
Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2020.
Izglasani proračun Grada Zagreba za 2020.
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2020.
Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2019.
Izglasani proračun Grada Zagreba za 2019.
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2019.
Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2018.
Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2018.
Izglasani proračun Grada Zagreba za 2018.
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2018.
Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2017.
Prijedlog drugog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017.
Prijedlog prvog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017.
Izglasani proračun Grada Zagreba za 2017.
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2017.
Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2016.
Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2016.
Izglasani proračun Grada Zagreba za 2016.
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2016.
Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2015.
Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2015.
Izglasani proračun Grada Zagreba za 2015.
Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2015.
Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2014.